

Gombamese I.
Elférünk itt együtt?

Kompetenciaterület:
Szociális, életviteli és környezeti kompetenciák

1. évfolyam

Programcsomag: Én és a másik

A modul szerzője: Iván Márta

Címlapkép: szkb101_02_00

MODULLEÍRÁS

Ajánlott korosztály	6-7 évesek
Ajánlott időkeret	3 × 45 perc
A modul közvetlen célja	A kommunikációs készségek, az együttműködés fejlesztése, a kooperatív munkához szükséges heterogén csoportok megalakítása
A modul témái, tartalma	Témák: Kommunikáció: kérés, meghívás, befogadás, nem verbális jelzések Tartalom: Mese: Szutyeyev: <i>A gomba alatt</i> . A mese feldolgozása: szövegértés, dramatikus megjelenítés.
Megelőző tapasztalat	Kialakult vagy kialakulóban lévő olvasási készség
Ajánlott továbbhaladási irány	A mese dramatizálása, bábkészítés
A kompetenciafejlesztés fókuszai	Társas kompetenciák: együttműködés, kommunikációs készségek: figyelem, önkifejezés A szociális kompetenciákhoz szükséges kognitív készségek: kreativitás Önszabályozás: felelősségvállalás
Kapcsolódási pontok	A NAT-hoz: Magyar nyelv és irodalom (kommunikációs kultúra, olvasás és szövegértés); Ember és társadalom (mindennapi élethelyzetek elbeszélése, eljátszása); Művészetek (önkifejezés módjai, csoportos játék Tantárgyakhöz: magyar nyelv és irodalom, ember és társadalom, tánc és dráma Modulokhoz: Gombamese II. (Alkossunk, játszunk közösen!)
Támogató rendszer	Dr. Spencer Kagan: <i>Kooperatív tanulás</i> . Önkonet Kft. Budapest, 2001 Gabnai Katalin: <i>Drámajátékok</i> . Marczibányi Téri Művelődési Központ. Budapest, 1993

Módszertani ajánlás

A modulsorozat – így ez a modul is – lehetőséget teremt a kooperatív csoportmunka bevezetésére, felépítésére, közös gyakorlására, alapot és tapasztalatot nyújt az alkalmazásra más tanórákon is. A már megalakított csoportokat érdemes hosszabb ideig együtt tartani. Igénytől és helyzettől függően 2-6 hét után érdemes új csoportokat alakítani, ezt megelőzően a „rég” csoportok munkáját értékelni (itt a csoportok önértékelését javasoljuk), az együttműködést valamilyen aktussal lezárni (közös alkotás, közös feladat drámaórán, vetélkedő a csoportok között, játék stb.).

Ha ebben a modulban új csoportokat hozunk létre, elhagyhatatlan része a modulnak a II/2-es csoportépítés.

A II/2. B feladatsor szereplőgyűjtése írásban, „Kerekasztal” módszerrel történik. Ne várjon a tanító szépírást, hiszen meglehetősen eltérő szinten állhat a gyerekek íráskészsége, finommotorikája. Az önkifejezést segíti, ha a gyerekekre bizzuk, milyen betűkkel (akár nyomtatott) írhatnak ilyen feladatok alkalmával.

Az olvasmánnyal való ismerkedés (II/3) módjáról aszerint kell, hogy döntsön a pedagógus, hogy milyen szinten áll tanulóinak olvasási készsége. Amennyiben még nem biztos és kialakult az olvasási készsége valamennyi kisgyerekeknek, abban az esetben a csoportokat érdemes egy-egy biztonsággal, jól olvasó kisgyerek köré szervezni, persze úgy, hogy ő ne érezze kiemelt státuszban magát, s a többiek számára se legyen frusztráló, hogy még nem tudnak olvasni. Ha viszont többnyire még nem olvasnak ezen a szinten a gyerekek, tekintsen el az önálló olvasástól a tanító, és csak az ő felolvasása legyen a mesével való ismerkedés, a további játékok alapja. A páros olvasás során javaslom az olvasási készség szintjének szempontjából heterogén párok alakítását, és a gyerekekre bízni, hogy ki olvas többet, ki kevesebbet. A lényeg ebben az esetben, hogy felváltva olvassanak végig a gyerekek. A pedagógus készíthet a meséből egyéni differenciálásra alkalmas szövegváltozatokat (kisebb/nagyobb betűméret, szótagolt szöveg, egyszerűsített szöveg). Az egyes változatok közti választást megfelelő bevezetés után rábízhatjuk a gyerekekre (öndifferenciálás).

A II/4 feladat A és B variációja elvégezhető egymás után is, ha van mód a 135 perces időkeret meghosszabbítására. Ezeket a feladatokat úgy is kiadhatjuk, hogy az osztály (csoportok) egyik fele az egyik, a másik fele a másik variációt dolgozza fel.

II/5-ös írásos feladatnál engedjük, hogy a tanulók önállóan döntsenek arról, hogy melyik tevékenységet választják. A lehetőségeket ismertesse a tanító.

Az egyes feladatokat nem szükséges mind elvégeztetni a gyerekekkel.

A kooperatív munkánál szükséges lehet az egyes feladatok pontos magyarázata, illetve a tevékenységsorok feltüntetése jól látható helyen.

A kooperatív munka a szokásosnál nagyobb zajjal, mozgással járhat, ez azonban hatékonyságát nem befolyásolja.

Fontos, hogy legyen időkitöltő rejtvény, egyéb feladat számukra, míg a többiek is elkészülnek.

A modul szükség esetén megszakítható a II/3. és III/2. feladatok előtt.

Tér-terem elrendezés: A csoportmunkához a legalkalmasabb elrendezést a körbeülhető, mozgatható asztalok és székek biztosítják. Ezek a frontális osztálymunkára is alkalmasak, a beszélgetőkörhöz és a drámajátékhoz szükséges tér kialakítását is lehetővé teszik.

A ráhangoló drámajátékhoz lehetőleg minél nagyobb szabad térre lesz szükség. Mivel a mese felolvasása közvetlenül követi a ráhangolást, kedvező, ha van mód a felolvasásnál arra, hogy a gyerekek a mese- vagy játszósarokban, szőnyegen, párnákon, kötetlen elrendezésben vagy körben ülve tudjanak elhelyezkedni.

Speciális javaslatok az értékeléssel kapcsolatban

A differenciált feladatok esetében a személyre szabott, pozitív, egyéni értékelés jelenik meg. A pozitív elismerés független a feladatok nehézségi szintjétől. Az önellenőrzés során lehetősége van a gyorsabban dolgozó kisgyerekeknek, csoportoknak, hogy mielőbb megbizonyosodjanak

munkájuk sikerességéről vagy éppen hibáikról. A kooperatív munka során a csoportok együttműködésének értékelése a hangsúlyozott, nem a produktum.

A modul mellékletei

Tanári segédletek

P1 – Mese: *A gomba alatt*

P2 – Vegyes csoportképzés – a módszer leírása

Tanulói segédletek

D1 – Mese: *A gomba alatt*

D2– Szókartyák a csoportalakításhoz

D3 – Az állatok képe és neve, csoportonként 1-1 sorozat

D4 – Mondatok

D5 – Feladatlap

D6 – Puzzle – csoportonként 1 sorozat=7 állat feldarabolt képe